

6ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αντιστάσεις και αμφισβητήσεις:

Νέες προσεγγίσεις στην προφορική ιστορία

Βόλος, 8-10 Νοεμβρίου 2024

Αμφιθέατρο Σαράτση, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Αργοναυτών & Φιλελλήνων

Παρασκευή 8 Νοεμβρίου

9.00-9.30

Προσέλευση

9.30-10.15

Χαιρετισμός του Πολυμέρη Βόγλη, διευθυντή ΠΜΣ «Σπουδές στην Κινητικότητα» (Ι.Α.ΚΑ)

Εισαγωγή Ποθητή Χαντζαρούλα, Αντώνης Αντωνίου

10.15-11.45

Συλλογική δράση, κινήματα, δημόσιος χώρος

Συντονισμός: Δήμητρα Λαμπροπούλου

Χαρά Κούκη *Ενάντια και πέρα από την απελπισία: ιστορίες αλληλεγγύης από την Αθήνα της κρίσης*
Ειρήνη Βαλληνδρά *Από την πλατεία Κυψέλης ως την πλατεία Εξαρχείων: χαρτογραφικές αφηγήσεις, ως*
μορφές πολιτικής αντίστασης

Μιχάλης Καστανίδης, Ρεγγίνα Μαντανίκα, Ηώ Χαβιαρά (Ομάδα OpenEleusis) *Ιστορίες της πόλης της*
Ελευσίνας

Μαρία Μαλαίνου *Αντιστάσεις καθημερινής ζωής από τους εργαζομένους της εστίασης στα χρόνια της*
κρίσης

11.45-12.15 Διάλειμμα

12.15-14.00

Νεανικές μορφές αντίστασης στο μεταπολεμικό κόσμο

Συντονισμός: Αννίτα Πρασά

Χριστίνα Κονιάλη *Νεανική δράση και μορφές αντίστασης μέσα από την παράνομη ΕΠΟΝ τη δεκαετία*
του '50

Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Βόλου (ΟΠΙΒΟ) *Φωνές αμφισβήτησης και αντίστασης: Η Δημοκρατική Νεολαία Λαμπράκη στο νομό Μαγνησίας*
Δήμητρα Λαμπροπούλου «*Κι αυτή ήταν η πρώτη μου επανάσταση...*»: *διαδρομές αμφισβήτησης εργαζόμενων μαθητών και μαθητριών στη μακρά δεκαετία του εξήντα*
Δήμητρα-Νεφέλη Αλωνιάτη «*Ο 815 θα καταργηθεί στο πεζοδρόμιο*»: *Μαρτυρίες για την ανατροπή ενός νόμου στην Ελλάδα της Μεταπολίτευσης*

Μεσημεριανό διάλειμμα 14.00-16.30

16.30-17.45

Η αντίσταση ως δράση και ως βίωμα

Συντονισμός: Πολυμέρης Βόγλης

Μαρία Καβάλα «*Ορισμοί*» και νοηματοδοτήσεις της αντίστασης στις προφορικές αφηγήσεις για την Κατοχή στη Θεσσαλονίκη

Δημήτρης Μάντζαρης *Λειτουργώντας το συμμαχικό ασύρματο στην κατοχική Λέσβο. Προφορικές μαρτυρίες καθημερινής δράσης και αντίστασης*

Ομάδα Προφορικής Ιστορίας-Ιστορικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης (ΟΠΙ-ΙΣΜΟ) *Πολλαπλές μορφές αντίστασης στον Έβρο*

17.45-19.00

Οικογενειακή μνήμη της Αντίστασης στην Δικτατορία

Συντονισμός: Ρίκη Βαν Μπούσχοτεν

Ασημίνα Λαμπροπούλου *Πατρίς, Θρησκεία και διαλυμένη οικογένεια. Η δράση των συζύγων των διωχθέντων από τη Χούντα αριστερών*

Μαρία Βλαχάκη *Η προφορική ιστορία για την προσέγγιση συγκρουσιακών ζητημάτων στη σχολική ιστορία: Αντιστάσεις στη θεσμική μνήμη, νέες αναπαραστάσεις του παρελθόντος*

Ελένη Καλομοίρα Λαμπρίδου, Βασίλης Δαλκαβούκης *Καθημερινές πράξεις αντίστασης στην περίοδο της δικτατορίας 1967-1974 μέσα από μαρτυρίες παιδιών εξόριστων πολιτικών κρατουμένων*

19.00-19.30 Διάλειμμα

Keynote speech

19.30-20.30

Alessandro Portelli, Università di Roma «La Sapienza», Circolo Gianni Bosio

War, Violence and the Ethics of Resistance

Chair: Antonis Antoniou

<https://uth.webex.com/uth/j.php?MTID=m2a812f6e994e832b79897e3aedaf5df0>

Σάββατο 9 Νοεμβρίου

9.30-11.00

Εργατικές διεκδικήσεις, συλλογικότητες, υποκειμενικότητα

Συντονισμός: Βασίλης Δαλκαβούκης

Άκης Παλαιολόγος *Εργατική αμφισβήτηση σε εργοδοτικές στρατηγικές στην πατραϊκή βιομηχανία της Μεταπολίτευσης μέσα από προφορικές μαρτυρίες*

Δήμητρα Κόφτη *Αντιστάσεις και αμφισβητήσεις στο πεδίο της εργασίας*
Γιώργος Τσιώλης *Η ηθική της αντίστασης και της φροντίδας ως πλαίσια υποκειμενοποίησης σύγχρονων*
επισφαλώς εργαζομένων

Στέφανος Βαμινδάκης, Αλέκος Μοριανόπουλος *Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Νέας Ιωνίας (ΟΠΙΝΙ)*
Εργατικές αντιστάσεις σε μια γερμανική πολυεθνική. Τα «κορίτσια» της ΤΡΙΟΥΜΦ

11.00-11.30 Διάλειμμα

11.30-13.00

Αναιρώντας το στίγμα

Συντονισμός: Ρίκη Βαν Μπούσχοτεν

Κώστας Γιαννακόπουλος *Το στίγμα της αδερφής. Έμφυλες ιστορίες καταδίωξης και επιβίωσης*
ή/και αντίστασης στη μεταπολεμική Ελλάδα

Χριστίνα Τσαμουρτζή *Αντιστασιακή μνήμη και αντίσταση στη μνήμη μέσα από αφηγήσεις ζωής*

Ιλιρίντα Μουσαράι *“Dëshmti για τις γενιές που θα έρθουν”*: η προφορική ιστορία ως μέσο συγκρότησης
και διατήρησης συλλογικής (αντι)μνήμης

13.00-13.45

Μορφές αντίστασης στο χώρο της υγείας

Συντονισμός: Γιώργος Τσιώλης

Ειρήνη Πέτρου *Ψηφίδες ταυτότητας και αντίστασης στις αφηγήσεις για τον καρκίνο του μαστού*

Ανθή Χατζηπέτρου *Η αναπηρία ως βίωμα και ως αφήγηση*

13.45-16.00 Μεσημεριανό διάλειμμα

16.00-17.30

Πολιτισμικές πρακτικές αντίστασης

Συντονισμός: Δήμητρα Κόφτη

Γεράσιμος Μακρής *Το δένδρο του Azraq Benda στο Daym Abū Hashīsh. Θραύσματα μιας εναλλακτικής*
ιστορίας απογόνων δούλων στο Σουδάν

Μουράτ Ισσί *Παράδοση της προφορικής ιστορίας και οι Κούρδοι*

Κωνσταντίνα Μπάδα *Η λαϊκή κουλτούρα ως μορφή και πεδίο «αντίστασης» στις προφορικές*
αφηγήσεις ζωής

Νίκος Τσικρίκης, Αντώνης Αντωνίου *Τα τσιπουράδικα του Βόλου και της Νέας Ιωνίας ως τόπος*
εκδήλωσης «αόρατων» αντιστάσεων μέσα από προφορικές μαρτυρίες Μικρασιατών/-ισών

17.30-19.15

Contesting mainstream narratives on migration

Moderator: Marlen Mouliou

Maria Adamopoulou *Resist to Exist: Re-gendering the Memory of Greek Gastarbeiter Migration*

Chris Zisis *Visual and Material Displays of Migration Histor(ies) in Museum Exhibition in Germany*

Kostas Gousis *«Sharing the Stories of Others»: The Use of the Biographical Narrative Approach in*
Research on Migrant Activism

Yiorgo Topalidis *The Social Construction of Ottoman Greek Identity in an Early 20th-Century U.S. Context*

Marina Bantiou *Resistances, Contestations, and Resilience in the Migration Experiences of Cretan Women*
in New Zealand in the 1960s

19.15-19.30 Διάλειμμα

19.30-21.00

Roundtable Discussion: Oral History and Biographical Approach: An Inspiring Dialogue

Participants: **Gabriele Rosenthal**, Prof. Emerita, Göttingen Universität

Dr. Lindsey Dodd, Independent oral historian, editor of *Oral History* (on-line)

Chair: Riki Van Boeschoten, Prof. Emerita, University of Thessaly

<https://uth.webex.com/uth/j.php?MTID=m56b67f046aa816923aa9ea921c3151b4>

Κυριακή 10 Νοεμβρίου

10.00-11.30

Εναλλακτικές νοηματοδοτήσεις της στρατοπεδικής μνήμης

Συντονισμός: Μαρία Καβάλα

Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Βόλου (ΟΠΙΒΟ) *Μνήμη και αφηγηματικότητα: ιστορίες αντίστασης στα ναζιστικά στρατόπεδα*

Ελένη Μπεζέ *Προφορικές μαρτυρίες Ελλήνων Εβραίων: Μιλώντας για τη Σοά και μορφές αντίστασης Κερασία Μαλαγιώργη «Θύματα», «επιζώντες», «ήρωες» και η «δεύτερη γενιά»: Αφηγήσεις πράξεων αντίστασης από απογόνους Ισραηλινών επιζώντων της Σοά ελληνο-εβραϊκής καταγωγής*

Ευαγγελία Ιερεμία *Η αντίσταση στα στρατόπεδα εξόντωσης: Η περίπτωση των Sonderkommando του Άουσβιτς*

11.30-12.00 Διάλειμμα

12.00-12.45

Αμφισβητήσεις των πατριαρχικών δομών εξουσίας

Συντονισμός: Ιωάννα Λαλιώτου

Ιωάννα Μπιμπλή *Πατριαρχικές σχέσεις και αντιστάσεις στην ελληνική ύπαιθρο (1930-1960)*

Μαίρη Κυαμέτη *Ιστορίες ζωής των αγροτισσών στην μεταπολεμική Σάμο: μια διαρκής και αμφίδρομη αμφισβήτηση*

12.45-14.00

Αναστοχαστικές προσεγγίσεις στην έρευνα της προφορικής ιστορίας

Συντονισμός: Ρίκα Μπενβένιστε

Χαλήλ Ιμάμογλου, Ελευθερία Αλεξανδρή *Η «αλληλέγγυα έρευνα» ως πρόταση για την διεξαγωγή ποιοτικών συνεντεύξεων στην προφορική ιστορία*

Πατρίτσια Λάζου *Πίσω από τις αφηγήσεις. Μηχανισμοί αντίστασης και αντοχής του επικοινωνιακού γεγονότος. Επιτέλεση*

Αντιγόνη Ευστρατόγλου, Γιώργος Κουλαουζίδης *Οι αντιστάσεις που εκφράζουν οι κρατούμενοι μαθητές ως μέσο προσανατολισμού της ερευνήτριας στο αδιαφανές ερευνητικό πεδίο των σχολείων των φυλακών*

Συμμετέχοντες/συμμετέχουσες

Αδαμοπούλου Μαρία	Μεταδιδακτορική ερευνήτρια, New Europe College
Αλεξανδρή Ελευθερία	Υποψήφια Διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Αλωνιάτη Δήμητρα-Νεφέλη	Ιστορικός, ΜΑ Δημόσια Ιστορία, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ)
Αναστασιάδου Ελένη	Ιστορικός, Ιστορικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης, ΟΠΙ-ΙΣΜΟ
Αντωνίου Αντώνης	Δρ. Ιστορίας, ΕΑΠ
Βαν Μπούσχοτεν Ρίκη	Ομότιμη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Βαλληνδρά Ειρήνη	Αρχιτεκτόνισσα-ερευνήτρια
Βαμιεδάκης Στέφανος	Υποψήφιος διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Μέλος ΟΠΙΝΙ
Βλαχάκη Μαρία	Δρ. Ιστορίας & Διδακτικής της Ιστορίας, Α.Π.Θ. & ΕΑΠ
Βόγλης Πολυμέρης	Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Γιαννακόπουλος Κώστας	Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Γούσης Κώστας	Μεταδιδακτορικός ερευνητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Δαλκαβούκης Βασίλης	Καθηγητής, ΔΠΘ
Dodd Lindsey	Ανεξάρτητη ερευνήτρια Προφορικής Ιστορίας, Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού <i>Oral History</i>
Ευστρατόγλου Αντιγόνη	Μεταδιδακτορική ερευνήτρια, ΕΑΠ
Zisis Chris	Λέκτορας, Παν. Εφαρμ. Κοινωνικών Επιστημών, Kiel
Ιερεμία Ευαγγελία	Ιστορικός, ΜΑ Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Ιμάμογλου Χαλήλ	Υποψήφιος διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Ισσί Μουράτ	Μεταδιδάκτορας ερευνητής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Καβάλα Μαρία	Επίκουρη Καθηγήτρια, Α.Π.Θ.
Καστανίδης Μιχάλης	Κινηματογραφιστής, Μέλος OpenEleusis
Κονιάλη Χριστίνα	Δρ. Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας, ΕΚΠΑ
Κούκη Χαρά	Επίκουρη καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Κουλαουζίδης Γιώργος	Αναπληρωτής Καθηγητής, ΕΑΠ
Κόφτη Δήμητρα	Επίκουρη Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Κυαμέτη Μαίρη	Υποψήφια διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Λάζου Πατρίτσια	Καλλιτέχνης - ερευνήτρια
Λαλιώτου Ιωάννα	Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Λαμπρίδου Ελένη Καλομοίρα	Ιστορικός, ΜΑ Δημόσια Ιστορία, ΕΑΠ
Λαμπροπούλου Ασημίνα	Ιστορικός, ΜΑ Δημόσια Ιστορία, ΕΑΠ
Λαμπροπούλου Δήμητρα	Επίκουρη Καθηγήτρια, ΕΚΠΑ
Μακρής Γεράσιμος	Καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Μαλαγιώργη Κερασία	Δρ. Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Μαλαίνου Μαρία	Κοινωνιολόγος, ΜΑ Πολιτικής Επιστήμης και Κοινωνιολογίας
Μαντανίκα Ρεγγίνα	Δρ. Ιστορίας, Université Paris Diderot, Μέλος OpenEleusis
Μάντζαρης Δημήτρης	Δρ. Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Μενδρινού Χρυσούλα	Υποψήφια διδάκτωρ, ΔΠΘ, ΟΠΙ-ΙΣΜΟ
Μοριανόπουλος Αλέκος	Μέλος ΟΠΙΝΙ
Μούλιου Μάρλεν	Επίκουρη Καθηγήτρια, ΕΚΠΑ
Μουλούδη-Πασαδάκη Κορτεσία	Υ.Δ. ΔΠΘ, Ιστορικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης, ΟΠΙ-ΙΣΜΟ
Μουσαράι Ιλιρίντα	Υποψήφια διδάκτωρ, ΕΚΠΑ
Μπάδα Κωνσταντίνα	Ομότιμη καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Μπάντιου Μαρίνα	Δρ. Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Μπεζέ Ελένη	Μεταδιδακτορική ερευνήτρια, ΠΘ, Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος
Μπενβενίστε Ρίκα	Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Μπιμπλή Ιωάννα	Δρ. Ιστορίας, Lancaster University

Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Βόλου

Παλαιολόγος Άκης	Δρ. Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Πέτρου Ειρήνη	Ερευνήτρια, ETH Zürich
Portelli Alessandro	Università di Roma «La Sapienza», Circolo Gianni Bosio
Πρασσά Αννίτα	Δρ. Ιστορίας, Προϊσταμένη ΓΑΚ Μαγνησίας
Rosenthal Gabriele	Ομότιμη Καθηγήτρια, Göttingen Universität
Σεϊτάνη Μαρία	Ιστορικός, Ιστορικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης, ΟΠΙ-ΙΣΜΟ
Τοπαλίδης Γιώργος	Δρ. Ιστορίας
Τσαμουρτζή Χριστίνα	Υποψήφια διδάκτωρ, Α.Π.Θ.
Τσικρικής Νίκος	Δρ. Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Τσιώλης Γιώργος	Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Χαντζαρούλα Ποθητή	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Χατζηπέτρου Ανθή	Δρ. Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης
Χαβιαρά Ηώ	Εικαστικός, Υποψήφια διδάκτωρ, Πάντειο Πανεπιστήμιο, OpenEleusis

Οργανωτική Επιτροπή

Αντώνης Αντωνίου (Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο)
Μαρία Βλαχάκη (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)
Πολυμέρης Βόγλης (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)
Γιάννης Κουκμάς (2023 Ελευσίνα)
Μαριλένα Κουκούλη (Πολιτιστική διαχειρίστρια)
Μάρλεν Μούλιου (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών)
Ρίκα Μπενβενίστε (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)
Αννίτα Πρασσά (ΓΑΚ Μαγνησίας)
Ποθητή Χαντζαρούλα (Πανεπιστήμιο Αιγαίου)

Επιστημονική Επιτροπή

Ρίκη Βαν Μπούσχοτεν (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)
Πολυμέρης Βόγλης (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)
Δήμητρα Κόφτη (Πάντειο Πανεπιστήμιο)
Δήμητρα Λαμπροπούλου (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών)
Ρίκα Μπενβενίστε (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)
Γιώργος Τσιώλης (Πανεπιστήμιο Κρήτης)